

Geza Filo

PRIDIGA V ČASU EPIDEMIJE NA VELIKI PETEK 2020

Prisluhnimo bibličnim besedam iz Matejevega evangelija, 27. poglavje, od 32. do 61. vrstice:

³² Ko so šli ven, so naleteli na človeka iz Cirene, ki mu je bilo ime Simon. Prisilili so ga, da je nesel njegov križ. ³³ Ko so prišli na kraj, ki se imenuje Golgota, kar pomeni »kraj lobanje«, ³⁴ so mu dali piti vina, pomešanega z žolčem. In poskusil je, a ni hotel piti. ³⁵ Ko so ga križali, so si razdelili njegova oblačila, tako da so žrebali. ³⁶ Sedeli so in ga tam stražili. ³⁷ Nad njegovo glavo so dali napis o njegovi krivdi: »Ta je Jezus, judovski kralj.« ³⁸ Takrat sta bila skupaj z njim križana dva razbojnika, eden na desnici in eden na levici. ³⁹ Tisti pa, ki so hodili mimo, so ga sramotili, zmajevali z glavami ⁴⁰ in govorili: »Ti, ki podiraš tempelj in ga v treh dneh postaviš, reši sama sebe, če si Božji Sin, in stopi s križa!« ⁴¹ Podobno so ga zasmehovali tudi veliki duhovniki s pismouki in starešinami ter govorili: ⁴² »Druge je rešil, sebe pa ne more rešiti! Izraelov kralj je, naj stopi zdaj s križa in bomo verovali vanj. ⁴³ Zaupal je v Boga, naj ga zdaj reši, če ga hoče, saj je rekel: 'Božji Sin sem.'« ⁴⁴ Enako sta ga sramotila tudi razbojnika, ki sta bila z njim križana. ⁴⁵ Ob šesti uri se je stemnilo po vsej deželi do devete ure. ⁴⁶ Okrog devete ure je Jezus zavpil z močnim glasom: »Elí, Elí, lemá sabahtáni?« to je: »Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?« ⁴⁷ Ko so nekateri, ki so tam stali, to slišali, so govorili: »Ta kliče Elija.« ⁴⁸ Brž je stekel eden izmed njih, vzela gobo, jo napojil s kisom, nataknil na trst in mu ponujal piti. ⁴⁹ Drugi pa so govorili: »Pústi, pogledjmo, če ga pride Elija rešit!« ⁵⁰ Jezus je spet zakričal z močnim glasom in izročil duha. ⁵¹ In glej, zagrinjalo v templju se je

pretrgalo na dvoje od vrha do tal. Zemlja se je stresla in skale so se razpočile.⁵² Grobovi so se odprli in veliko teles svetih, ki so zaspali, je bilo obujenih.⁵³ Po njegovi obuditvi so šli iz grobov in prišli v sveto mesto ter se prikazali mnogim.⁵⁴ Ko so stotnik in ti, ki so z njim stražili Jezusa, videli potres in kar se je zgodilo, so se silno prestrašili in govorili: »Resnično, ta je bil Božji Sin!«⁵⁵ Bilo pa je tam mnogo žená, ki so gledale od daleč. Od Galileje sèm so hodile za Jezusom in mu stregle.⁵⁶ Med njimi so bile Marija Magdalena in Marija, mati Jakobova in Jožefova, ter mati Zebedejevih sinov.

⁵⁷ Ko se je zvečerilo, je prišel bogat mož iz Arimateje, Jožef po imenu, ki je bil tudi sam Jezusov učenec.⁵⁸ Stopil je k Pilatu in prosil za Jezusovo telo. Tedaj je Pilat ukazal, naj mu ga izročijo.⁵⁹ Jožef je telo vzel, zavil v kos čistega platna⁶⁰ in položil v svoj novi grob, ki ga je bil vsekal v skalo. Ko je k vhodu v grob zavalil velik kamen, je odšel.⁶¹ Bili pa sta tam Marija Magdalena in ona druga Marija in sta sedeli nasproti grobu.

Drage sestre in bratje v Kristusu! Praznik velikega petka nam vernim ponovno odpira oznanilo upanja na velikonočno jutro. Velikonočni prazniki so najbolj radostni krščanski prazniki, pa čeprav jih začenjamo s spominom na trpljenje in smrt Jezusa Kristusa na križu. Za evangeličanske kristjane je v vsem velikonočnem tridnevju še posebej pomemben ravno veliki petek. To pa zato, ker predstavlja vrhunec Božjega odrešenjskega dela in njegove milosti. Tako kot so Judje na veliko noč darovali jagnje, s čimer so se Bogu zahvaljevali za izhod iz Egipta, tako je Jezus na veliki petek namesto jagnjeta daroval sebe, da bi imeli po njem vsi večno življenje. Kristusovo trpljenje in smrt na križu je namreč pečat, ki potrjuje resničnost in veljavnost Božjega odrešenjskega dela. Tukaj na križu, na višku vseh bolečin, je dosežen višek Božje milosti in ljubezni. Na križu pride do odpuščanja, do daru Božje milosti, ki zlomi sile zla. Od tu naprej tudi mi lahko svoje dni živimo z Božjo slavo, z ljubeznijo; da bi znali zaupati v preizkušnjah, da bi našli vero v odrešenje in pogum za življenje. Bog nam odpušča, nas odrešuje in nam podarja novo življenje.

Ljudje današnjega časa pa vse manj razumemo to krščansko sporočilo Božjega odrešenjskega dela. Kadar je govora o velikonočnih praznikih, ko s perspektive velike noči gledamo na življenje danes in tu, smo seveda postavljeni pred mnoga vprašanja in se nam odpirajo mnoge dileme. V kaj lahko še verujemo? Komu lahko še zaupamo? Ali je še smiselno delati dobro in pošteno? Ali še smemo zaupati v civilizacijo, za katero se zdi, da je popolnoma pozabila na Boga in v marsičem tudi na človeka in ki na prvo mesto postavlja prestiž, moč, egoizem? V takem hitrem in površnem času, prežetem s filozofijo, ki odklanja vero v Boga, se mnogim zdi Kristusova smrt na križu popoln nesmisel, njegovo vstajenje pa le pobožna legenda. Množica, ki danes križa Boga, smo velikokrat mi. Zato vse bolj prihajamo do spoznanja, da naše življenje ni tisto, kar naj bi bilo, in verujemo, da nas lahko odreši zgolj demokracija, tržno gospodarstvo, evro, socialna država, psihoanaliza in kar je še takega. Vse to so seveda nujno potrebne in za preživetje potrebne in koristne stvari, ki pa dejanske rešitve mnogih problemov ne prinesejo. Kajti na dnu naše skrite kamrice, kot je rekel Ivan Cankar, tam nekje gloda črv, ki nas razjeda od znotraj in ga je seveda treba odstraniti. Ali kot je zapisal Psalmist: »Nič zdravega ni na mojem mesu zaradi tvoje togote, ni miru na mojih kosteh zaradi mojega greha« (Ps 38,4). Zato je tudi apostol Peter tako odločen: »Saj veste, da vas iz vašega praznega življenja, ki ste ga podedovali od očetov, niso odkupile minljive reči, srebro ali zlato, ampak dragocena kri Kristusa, brezhibnega in brezmadežnega jag-njeta« (1 Pt 1,18.19).

Drama, ki se je na začetku stvarjenja začela v edenskem vrtu, je na veliki petek doživela svoj vrhunec z Božjim posegom v zgodovino, ki se je zgodil v zakotju rimske države okoli leta 30. Jezus Kristus je bil izročen v smrt zaradi naših prestopkov, zaradi našega greha. Mnogi so misljenja, da mora človek nekaj storiti, da bi nekako zadostil za svoj greh. Toda človekov greh je preresna stvar, da bi se lahko človek zanj odkupil s svojimi dejanji. Ravno zato je Bog poslal svojega Sina rešit grešnike. Jezus Kristus je s svojo žrtveno smrtjo prišel odrešit mene, tebe, njo, njega ... nas vse! Poplačal je naš dolg, plačal je našo kazen. V tem je smisel Jezusove smrti. Apostol Pavel pravi: »Meni pa Bog ne daj, da bi se hvalil,

razen s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa, po katerem je bil svet križan zame, jaz pa svetu.« (Gal 6,14) Le zakaj se je apostol Pavel hvalil z orodjem za mučno usmrčevanje, ki je povrh vsega veljalo za sramotno? Gre za izraz globokega zavedanja dejstva, da je bil križ orodje, po katerem je bila odvzeta vsa krivda, kajti Jezus je umrl za prestopke vseh ljudi. Zato je lahko le Kristusov križ odkupnina za naše grehe!

Le kako lahko postanemo deležni te odkupnine? Kako lahko prejmemo Božjo pravičnost? Sveto pismo nas uči, da edino po milosti, ki jo prejmemo po veri: »Z milostjo ste namreč odrešeni po veri, in to ni iz vas, ampak je Božji dar. Niste odrešeni iz del, da se ne bi kdo hvalil.« (Ef 2,8,9) »Božja pravičnost se daje po veri v Jezusa Kristusa, in sicer vsem, ki verujejo.« (Rim 3,22) Pomen Jezusove smrti namreč človek samo tako spozna, če veruje.

Kakor je po evangeljski pripovedi ves svet na veliki petek pokrila tema, tudi nas velikokrat prevzameta žalost in malodušje. So obdobja – in verjetno je takšno tudi sedanje –, ko je nevarnost nevere, malosrčnosti in zbežanosti posebno velika. Vsak izmed nas v življenju namreč ima, je imel ali pa bo imel svoj vrt Getsemani. Ob prejemu zveličavne vere velikega petka pa ta vrt postane čist in rodovit. Kajti Odrešenik Jezus Kristus na veliki petek prevzame nadzor nad vrtno našega srca. Naš vrt Getsemani namaka s Svetim Duhom in rahlja s svojo besedo, nezaželene rastline pa odstranjuje in plevel uničuje. Jezus zasaja na vrtu naših src plemenite in koristne rastline, ki prinašajo sadove Duha, kot so »ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, blágost, dobrotljivost, zvestoba« (Gal 5,22).

Naj nam veliki petek pomaga ponovno odkriti pomen Jezusove smrti za nas, kajti le kdor veruje, tistemu Jezusova smrt na križu prinaša odpuščanje grehov, mir z Bogom in sočlovekom ter moč za življenje v ljubezni. Bog nas po Jezusu sicer ne varuje pred vsem trpljenjem, pač pa v vsem trpljenju.

Zgodba velikega petka naj nam tudi danes, v času grožnje novega koronavirusa, pomaga razumeti, da vera v Boga ne more biti preizkušana na način, da bi Božjo moč ljudje postavljali na preizkušnjo ali jo nesmiselno izzivali. Ampak ravno nasprotno. Ravno vera nam daje moč, da

tudi v teh hudih časih preizkušnje z upanjem in ljubečim srcem stojimo ob strani vsem tistim, ki so najbolj prizadeti in bolni. Zato tudi razumevanje epidemije novega koronavirusa kot apokaliptične prerokbe ali kot Božje kazni ni v skladu z vero v Jezusa Kristusa, kot nam ga predstavlja in razodeva *Sveto pismo*, kajti *Bog nam ne govori po virusu in epidemiji, temveč po svojem Sinu*, ki je svet odrešil. Zato tudi današnji svet v stanju, v kakršnem je, potrebuje močno vero in velikonočnega upanja, medsebojno sodelovanje in solidarnost. Amen.

Molitev

Usmiljeni Bog, hvala ti za vse bogastvo skrivnosti velikega petka. Prosimo te za vse nas, da bi v preizkušnjah in trpljenju sedanjega časa ostali zvesti Kristusu. Ozdravi našo zaverovanost vase in našo ravnodušnost do drugih ter odpri poti, da bomo premagali strah in videli tiste, ki trpijo. Daj moči in opogumljaj vse tiste, ki delajo v zdravstvu, v bolnišnicah, zdravnike in zdravnice, ki se posvečajo nalogi zdravljenja in skrbi za bolne in njihove družine, ter na tisoče in tisoče vseh ostalih, ki se izpostavljajo, da bi pomagali drugim. Pomagaj vsem trpečim in zapuščenim, da bi v Kristusovem trpljenju našli oporo in tolažbo.

Dobri Bog, bodi na strani bolnih, ostarelih, osamljenih in tistih v pomanjkanju, da bi iz skrivnosti Kristusovega trpljenja rasli v tolažbi in upanju. Sprejmi te naše prošnje skupaj z žrtvijo svojega Sina Jezusa Kristusa, ki s teboj živi in kraljuje vekomaj. Amen.

Napisano in posredovano po internetu vernikom ljubljanske evangeličanske cerkvene občine v času epidemije in karantene aprila 2020.